

Språkvennlig læringsmiljø – med praktiske eksempler

Språklig tilrettelegging i alle fag

Kjennetegn: Elever med DLD trenger støtte til å forstå og bruke språk – både muntlig og skriftlig.

Eksempler:

- Læreren bruker korte, tydelige setninger og gjentar viktige begreper.
- Elevene får tilgang til begrepsbanker med bilder og forklaringer.
- Viktige ord og uttrykk visualiseres med symboler eller tegninger.

Bruk av visuell støtte og struktur

Kjennetegn: Visuelle hjelpemidler gir elevene oversikt og støtte til å forstå innhold.

Eksempler:

- Dagsplan og mål for timen vises med bilder og fargekoder.
- Oppgaver deles opp i trinn med visuelle sjekklistor.
- Bruk av tankekart og grafiske organiseringsverktøy.

Støtte til muntlig kommunikasjon

Kjennetegn: Elever med DLD kan ha vansker med å uttrykke seg muntlig.

Eksempler:

- Læreren gir ekstra tid til å svare og oppmuntrer til bruk av støtteord.
- Eleven får bruke alternativ kommunikasjon som tegn-til-tale eller bilder.
- Samtaler struktureres med “samtalekort” eller faste spørsmål.

Tilpasset lese- og skriveopplæring

Kjennetegn: Elever med DLD har ofte utfordringer med leseforståelse og skriftlig produksjon.

Eksempler:

- Bruk av opplesing og tale-til-tekst-verktøy som IntoWords eller Lingdys.
- Eleven får skrive med støtte fra maler og setningsstartere.
- Læreren jobber med lesestrategier som “før-under-etter”-modellen.

Trygt og inkluderende klassemiljø

Kjennetegn: Elever med DLD kan oppleve sosial usikkerhet – trygghet og tilhørighet er viktig.

Eksempler:

- Klassen har trivselssamtaler og jobber med sosial kompetanse.
- Eleven får støtte i gruppearbeid med tydelige roller og voksenveiledning.
- Skolen jobber aktivt med å fremme aksept for ulike måter å lære og kommunisere på.

Kompetente voksne med felles forståelse

Kjennetegn: Alle ansatte må ha kunnskap om DLD og hvordan det påvirker læring.

Eksempler:

- Skolen har felles rutiner for språklig tilrettelegging.
- Fagarbeidere og lærere deltar i kurs om språkforstyrrelser og inkluderende praksis.
- PPT gir veiledning og støtter utvikling av tiltak.

Samarbeid med hjemmet og tverrfaglige instanser

Kjennetegn: God kommunikasjon med foresatte og fagpersoner gir helhetlig støtte.

Eksempler:

- Skolen informerer om tiltak og verktøy som også kan brukes hjemme.
- Foreldre deltar i planlegging og evaluering av tilrettelegging.
- Samarbeid med logoped, PPT og helsesykepleier ved behov.